

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

MAI VĂN THẠCH

**GIẢI PHÁP GIẢM NGHÈO CHO CÁC HỘ
DÂN TỘC THIỂU SỐ ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN TẠI
HUYỆN MƯỜNG TÈ, TỈNH LAI CHÂU**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ**

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

MAI VĂN THẠCH

**GIẢI PHÁP GIẢM NGHÈO CHO CÁC HỘ
DÂN TỘC THIỂU SỐ ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN TẠI
HUYỆN MƯỜNG TÈ, TỈNH LAI CHÂU**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Khánh Doanh

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu của riêng tôi, chưa công bố tại bất cứ nơi nào. Mọi số liệu sử dụng trong luận văn này là những thông tin xác thực.

Tôi xin chịu mọi trách nhiệm về lời cam đoan của mình.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2016

Tác giả luận văn

Mai Văn Thạch

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên, tác giả xin gửi lời cảm ơn chân thành nhất đến giảng viên hướng dẫn khoa học - PGS.TS. Nguyễn Khánh Doanh đã tận tình giúp đỡ, chỉ bảo và hướng dẫn để tác giả có thể hoàn thành tốt đề tài nghiên cứu của mình.

Tác giả cũng xin gửi lời cảm ơn đến các thầy cô giáo Trường Đại học Kinh tế & Quản trị kinh doanh đã dạy dỗ tận tình giúp tác giả tiếp thu được nhiều kiến thức và kinh nghiệm quý giá cho bản thân.

Tác giả xin gửi lời cảm ơn đến bạn bè và đồng nghiệp đã giúp đỡ, hỗ trợ tác giả trong việc thu thập số liệu, tài liệu phục vụ cho việc nghiên cứu.

Và cuối cùng, tác giả cảm ơn gia đình, người thân đã ở bên cạnh động viên và khích lệ trong suốt thời gian học tập và nghiên cứu tại trường.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2016

Tác giả luận văn

Mai Văn Thạch

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG	vii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ, HÌNH	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài	3
4. Đóng góp mới của luận văn	3
5. Tổng quan các công trình nghiên cứu có liên quan	4
6. Bố cục của luận văn	5
Chương 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ NGHÈO ĐÓI	6
1.1. Cơ sở lý luận về nghèo đói.....	6
1.1.1. Các khái niệm về nghèo đói.....	6
1.1.2. Các thước đo chỉ số nghèo đói và bất bình đẳng	12
1.1.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến nghèo đói.....	14
1.2. Cơ sở thực tiễn	16
1.2.1. Tình hình nghèo đói thế giới.....	16
1.2.2. Kinh nghiệm xoá đói giảm nghèo của các nước tiêu biểu	17
1.2.3. Tình hình nghèo đói tại Việt Nam	21
1.2.4. Nguyên nhân dẫn đến nghèo đói ở Việt Nam.....	26
1.2.5. Kinh nghiệm giảm đói nghèo của một số địa phương	28
1.2.6. Những bài học kinh nghiệm rút ra đối với Huyện Mường Tè - Lai Châu ..	31

Chương 2 PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	33
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	33
2.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	33
2.2.1. Thu thập số liệu thứ cấp.....	33
2.2.2. Thu thập số liệu sơ cấp.....	33
2.3. Phương pháp tổng hợp và xử lý số liệu	34
2.3.1. Đối với thông tin thứ cấp	34
2.3.2. Đối với thông tin sơ cấp.....	35
2.4. Phương pháp phân tích số liệu	35
2.4.1. Phương pháp phân tổ.....	35
2.4.2. Phương pháp phân tích hồi quy Logistic	35
2.4. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	39
Chương 3 THỰC TRẠNG TÌNH HÌNH NGHÈO ĐÓI CỦA HỘ DÂN TỘC THIỂU SỐ ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN TẠI HUYỆN MƯỜNG TÈ, TỈNH LAI CHÂU	41
3.1. Khái quát chung về địa bàn nghiên cứu	41
3.1.1. Vị trí địa lý	41
3.1.2. Điều kiện tự nhiên.....	42
3.1.3. Các nguồn tài nguyên thiên nhiên.....	45
3.1.4. Dân số, nguồn nhân lực, đặc điểm dân cư và các vấn đề xã hội	48
3.1.5. Đánh giá chung	49
3.2. Thực trạng tình hình nghèo đói của hộ dân tộc thiểu số đặc biệt khó khăn tại huyện Mường Tè, Lai Châu	51
3.2.1. Kết quả tình hình triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu Quốc gia giảm nghèo bền vững giai đoạn 2012 - 2015.....	51
3.2.2. Thực trạng đói nghèo của nhóm hộ nghiên cứu	55
3.2.3. Phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến nghèo đói của hộ dân tộc thiểu số đặc biệt khó khăn tại huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu.....	69

3.3. Đánh giá chung về thực trạng nghèo đói và các yếu tố ảnh hưởng tới giảm nghèo của các hộ dân tộc thiểu số đặc biệt khó khăn tại Huyện Mường Tè - tỉnh Lai Châu	72
Chương 4 QUAN ĐIỂM VÀ GIẢI PHÁP GIẢM NGHÈO CHO HỘ DÂN TỘC THIỂU SỐ ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN TẠI HUYỆN MƯỜNG TÈ, TỈNH LAI CHÂU	74
4.1. Quan điểm trong công tác giảm nghèo nhanh, bền vững đối với dân tộc thiểu số giai đoạn 2015 - 2020 của Huyện Mường Tè.....	74
4.2. Một số giải pháp nhằm giảm nghèo đói cho các hộ dân tộc thiểu số đặc biệt khó khăn tại huyện Mường Tè, Lai Châu	75
4.2.1. Nhóm giải pháp làm tăng diện tích đất hộ gia đình	75
4.2.2. Nhóm giải pháp về giáo dục và cải thiện trình độ học vấn.....	77
4.2.3. Nhóm giải pháp về vốn	79
4.2.4. Nhóm giải pháp tác động góp phần giảm quy mô hộ và số người phụ thuộc	81
4.2.5. Nhóm giải pháp liên quan đến vấn đề đi làm xa.....	82
4.3. Kiến nghị với Nhà nước, với tỉnh Lai Châu.....	82
KẾT LUẬN	84
PHỤ LỤC	87

DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT

ĐVT	: Đơn vị tính
KH	: Kế hoạch
LĐ - TB & XH	: Lao động - thương binh và xã hội
NHTG	: Ngân hàng thế giới
PTKT-XH	: Phát triển kinh tế - xã hội
TCTK	: Tổng cục thống kê

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1.1. Chuẩn mực đánh giá nghèo đói qua các giai đoạn.....	10
Bảng 1.2: Ước tính tỉ lệ nghèo mới cho năm 2010 theo khu vực thành thị và nông thôn	24
Bảng 3.1: Thông tin chung về nhóm hộ năm 2015.....	55
Bảng 3.2: Tình hình đất đai của hộ năm 2015.....	56
Bảng 3.4. Tài sản phục vụ sản xuất của hộ năm 2015	59
Bảng 3.5. Giá trị sản xuất ngành trồng trọt năm 2015.....	61
Bảng 3.6. Giá trị sản xuất ngành chăn nuôi năm 2015	63
Bảng 3.7: Chi phí ngành trồng trọt năm 2015	64
Bảng 3.8: Chi phí ngành chăn nuôi năm 2015	65
Bảng 3.9: Nguồn thu và cơ cấu nguồn thu của nhóm hộ nghiên cứu năm 2015	66
Bảng 3.10: Chi tiêu và cơ cấu chi tiêu của hộ năm 2015	68
Bảng 3.11: Mô hình Logit về nghèo đói của hộ dân tộc thiểu số đặc biệt khó khăn ở huyện Mường Tè.....	69
Bảng 3.12: Ước lượng xác suất nghèo theo tác động biên của từng yếu tố	71

DANH MỤC BIỂU ĐỒ, HÌNH

BIỂU ĐỒ

- Biểu đồ 1.1: Biểu đồ nghèo các khu vực trên toàn quốc giai đoạn 2010 - 201321
- Biểu đồ 1.2. Biểu đồ tỷ lệ hộ nghèo Việt Nam giai đoạn từ 2001 - 2011.....25

HÌNH

- Hình 1.1: Tỷ lệ nghèo (%) nghèo tính cho nhóm dân tộc thiểu số năm 2009 23